

Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Кафедра філософії та суспільно-гуманітарних дисциплін

ТЕМА:
**Світоглядні засади та нормативно-
правове забезпечення
дитиноцентричної освіти в Україні**

ПЛАН

1. Напрями реформування освіти в Україні.
2. Нормативне забезпечення захисту прав дитини в освітній галузі.
3. Ціннісні орієнтири гуманізації освітнього простору України.

Література

- Конвенція ООН про права дитини 1989 р.
- Закон України «Про освіту» 2017 р.
- Закон України «Про освіту» 2017 р.
- Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі. К. : Знання, 2010. 520 с
- Тарабасова Л. Г. Гуманістичні тенденції в дошкільній освіті: теоретико-методологічне дослідження. Нова педагогічна думка. 2019. № 3. С. 140-144.

*Найкраще забезпечення інтересів
дитини має бути керівним
принципом для тих, хто несе
відповідальність за її освіту*

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРАВ ДИТИНИ

НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

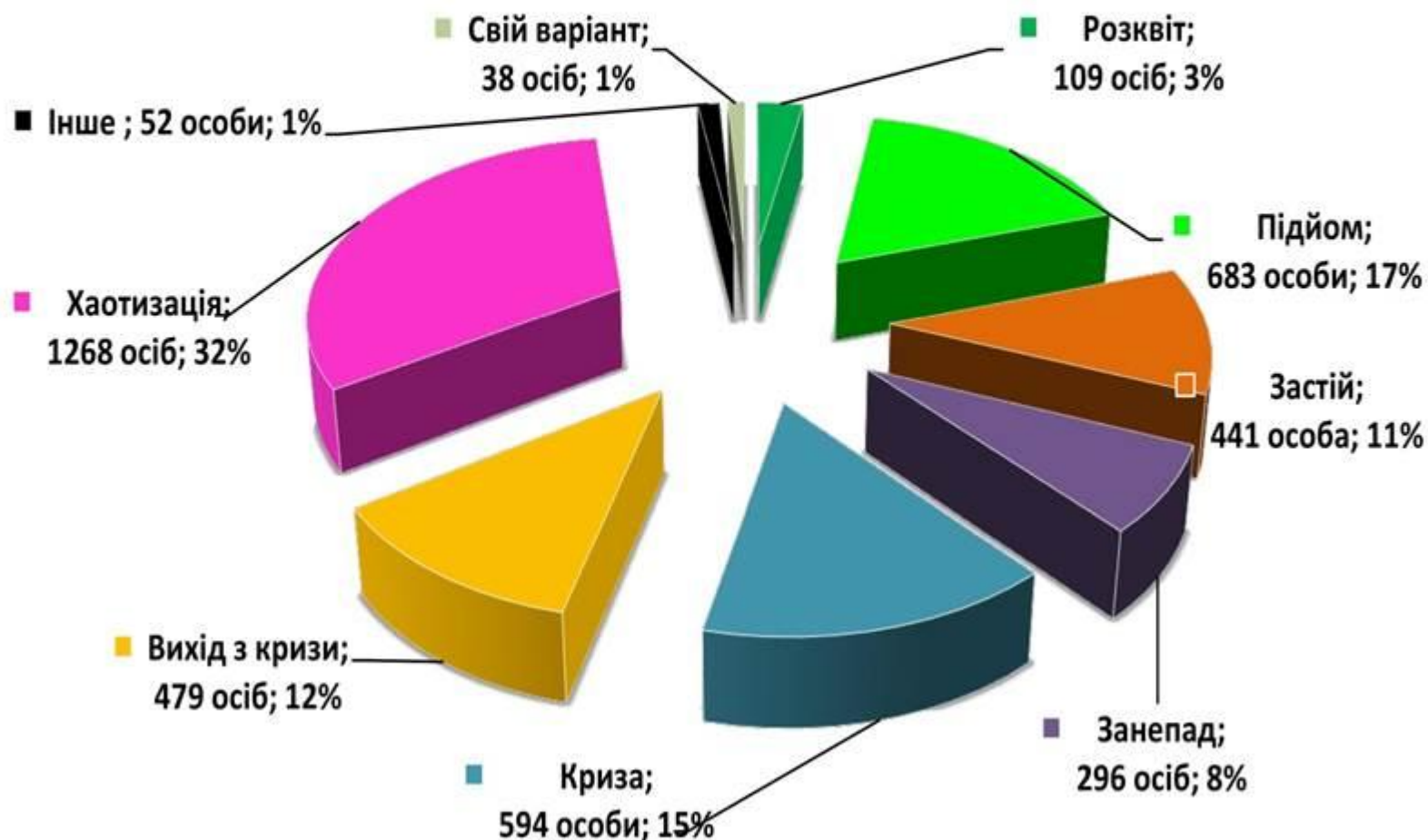
Проблемне питання:

**Як би Ви охарактеризували стан сучасної
освіти в Україні?**

Варіанти відповідей:

1) Криза	5) Вихід з кризи
2) Занепад	6) Підйом
3) Хаотизація	7) Розквіт
4) Застій	8) Інше

Оцінка стану сучасної освіти представниками освітянського середовища України (2018)

Джерело: <https://drive.google.com/open?id=11UehtmXqKBb8zT5rQQzNvflSskHNTYck>

Етапи нормативного забезпечення реформування української освіти

I етап (2018-2019 роки)

- прийняття нового Закону України «**Про освіту**»;
- розробка, затвердження та запровадження нового державного стандарту **початкової освіти**;
- прийняття нового Закону України «**Про повну загальну середню освіту**»

II етап (2019-2022 роки)

- розробка, затвердження та запровадження нового державного стандарту **базової середньої освіти**

III етап (2023-2029 роки)

- розробка, затвердження та запровадження нового державного стандарту **профільної середньої освіти**

Напрями освітніх перетворень

1. Ухвалення нових державних **стандартів**.
2. Запровадження педагогіки **партнерства** та принципу **дитиноцентризму**.
3. Підвищення **мотивації** педагога.
4. Удосконалення процесу **виховання**.
5. Створення нової **структури** закладу освіти.
6. **Децентралізація** та ефективне управління освітою.
7. Справедливий **розподіл** публічних коштів.
8. Створення сучасного освітнього **середовища**.
9. Створення умов для навчання **за місцем** проживання.

Закон України «Про дошкільну освіту»

Ст.4

Дошкільна освіта - цілісний процес, спрямований на:

забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб

Визначення поняття дитиноцентризму

Дитиноцентризм – стиль виховання дитини, підґрунтям якого є:

- **культ** дитини;
- **пріоритет** її інтересів і бажань;
- забезпечення процесу виховання й навчання кожної дитини на основі розвитку її **природних здібностей**

Джерело: Сходинки до педагогічної майстерності: словник з курсу „Основи педагогічної майстерності” / уклад: Л. Л. Бутенко, О. Г. Ігнатович. – Старобільськ, 2015. – 136 с.

Визначення поняття дитиноцентризму

Дитиноцентризм – стиль виховання дитини, підґрунтям якого є:

- **культ** дитини;
- **пріоритет** її інтересів і бажань;
- забезпечення процесу виховання й навчання кожної дитини на основі розвитку її **природних здібностей**

Джерело: Сходинки до педагогічної майстерності: словник з курсу „Основи педагогічної майстерності” / уклад: Л. Л. Бутенко, О. Г. Ігнатович. – Старобільськ, 2015. – 136 с.

Култ дитини

Наукове тлумачення поняття дитиноцентризму

Я глибоко переконаний, що навчання й виховання людини повинні бути максимально наближеними до певних здібностей конкретної людини. Оце в моєму уявленні й є **дитиноцентризм**.

ВАСИЛЬ КРЕМЕНЬ
президент АПН, академік
НАН і АПН України

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ В ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ

Міжнародно-правові акти:

- Загальна декларація прав людини 1948 р.
- Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.
- Декларація прав дитини 1959 р.
- Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти 1960 р.
- Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р.
- Конвенція ООН про права дитини 1989 р.

Нормативно-правова база закладів дошкільної освіти

❑ Конституція України 1996 р.

❑ Закони України:

- «Про освіту» 2017 р.,
- Закон України «Про дошкільну освіту» 2001 р.
- Закон України «Про охорону дитинства» 2001 р.,
- «Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» 2018 р.

❑ Підзаконні нормативно-правові акти:

- Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція), затверджений наказом МОН України № 615 від 22.05.2012 р.
- Положення «Про дошкільний навчальний заклад», затверджений постановою КМУ N 305 від 12.03.2003 р.

ОСНОВНІ ТЕЗИ З КОНВЕНЦІЇ ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ

Дитиною є людина до досягнення нею 18 років

18

Невід'ємним є право дитини на життя

Право дитини на освіту

Право на відпочинок

Особлива турбота про малолітніх правопорушників

Особлива турбота про дітей-біженців

Особлива турбота про дітей-інвалідів

Особлива турбота про дітей без сімей

Всі діти мають право на власну думку та особисте життя

Всі діти є рівними у своїх правах

Діти мають право на об'єднання

Усі діти мають право на інформацію

Усі діти мають право на повноцінне харчування

Усі діти мають право на медичну допомогу

Кожна дитина має право на любов і спілкування

Усі діти мають право на свободу релігії

Діти не повинні стати жертвами насильства

Жодна дитина не має стати жертвою сексуальних домагань

Дітей не можуть залучати до примусової праці

Дітей не можна залучати до бойових дій

Усі діти мають право на розвиток талантів

Право дітей на захист від викрадення та продажу

Право на міжнародну допомогу

Кожна дитина має право на збереження сімейного зв'язку

Освітній омбудсмен

- ☐ є посадовою особою, на яку покладається виконання завдань щодо **захисту прав** у сфері освіти;
- ☐ призначається строком на **п'ять років**;
- ☐ **має право:**
 - розглядати **скарги**, отримувати необхідну інформацію, здійснювати **перевірку** заяв про випадки **булінгу**;
 - приймати рішення щодо **обґрунтованості** скарг, надавати рекомендації;
 - **звертатися** до державних і правоохоронних органів;
 - надавати **консультації**;
 - представляти інтереси особи у суді

ГОРБАЧОВ СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ

перший освітній
омбудсмен в Україні

Контакти Служби освітнього омбудсмена:

- **Адреса для електронних звернень:** info@eo.gov.ua
- **Телефон для зв'язку:** (044) 4067234, +380 951438726
- **Сайт омбудсмена:** <https://eo.gov.ua/>

Ціннісні орієнтири гуманізації освітнього простору України

Загальнолюдські цінності

- правда,
- справедливість,
- патріотизм,
- гуманізм,
- толерантність,
- працелюбство

Цінності України

- національні (самобутність, воля, соборність, гідність),
- історичні,
- культурні

-
- Шаблон презентації у вільному доступі за адресою:
<https://www.free-power-point-templates.com/download/1103/>